

วันที่ 18/3/51

ความร่วมมือกับสภาพของเกษตรกรในการก่อตั้งกลุ่มออมเงินและกู้เงินวิธีการที่ทรง  
ประสิทธิภาพที่ใช้กับครัวเรือนการเกษตรของธนาคารเพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบท  
ของประเทศเวียดนาม

โดย Dr. Do Tat Ngoc \*

1. บทนำ

ผู้กำหนดนโยบาย  
ในกรม

สินเชื่อที่ให้กับครัวเรือนการเกษตร ในประเทศเวียดนามได้เริ่มต้นจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534  
ภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงกลไกการบริหารเศรษฐกิจแบบ "Doi Moi" ที่เป็นการเปลี่ยนจากการ  
บริหารแบบให้การอุดหนุน ไปสู่เศรษฐกิจแบบตลาดที่สอดคล้องกับระบอบสังคมนิยม อย่างไรก็ตาม  
เมื่อพิจารณาการพัฒนาที่ต่อเนื่องแล้วพบว่าต้นทุนเงินกู้คงเป็นหนี้ได้ทะลุถึงจำนวน 13,000  
พันล้านเวียดนามดอง (ดอง) คิดเป็นร้อยละ 25 ของยอดเงินกู้คงเหลือของธนาคารในเศรษฐกิจ  
โดยรวม ต้นทุนเงินกู้คงเหลือถัวเฉลี่ยของครัวเรือนที่ทำการผลิตทางการเกษตร คือ 11.27 ล้านดอง (เทียบเท่า  
700 เหรียญสหรัฐ) และของครัวเรือนคนยากจน คือ 5 ล้านดอง (เทียบเท่า 310 เหรียญสหรัฐ)

มากกว่า 12 ล้านครัวเรือนจากจำนวน 13 ล้านครัวเรือนการเกษตร (ร้อยละ 92.3) มี  
ความสัมพันธ์กับสถาบันสินเชื่อที่เป็นทางการ เช่น ธนาคารนโยบายรัฐสังคมนิยม กองทุนสินเชื่อเพื่อ  
ประชาชน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ของสามเหลี่ยมแม่น้ำโขง และอื่น ๆ ซึ่งธนาคารเพื่อ  
การเกษตรและการพัฒนาชนบทของประเทศเวียดนาม (VBARD) ได้แสดงบทบาทที่สำคัญด้วยการมี  
ยอดเงินกู้คงเหลือถึงร้อยละ 84.6 ของยอดเงินกู้คงเหลือทั้งหมด (1130,000 พันล้านดอง)

นอกจากการเพิ่มที่เหลือเชื่อของยอดเงินกู้และเงินกู้คงเหลือประสิทธิภาพในการดำเนินการ  
แสดงออกมาได้ในหลายลักษณะ ดังนี้

ประการที่ 1 ความหมายของผู้รับเงินกู้

นอกจากเงินกู้เพื่อผลิตและธุรกิจแล้ว VBARD ยังให้เงินกู้เพื่อการบริโภคโดยมียอดเงินกู้  
คงเหลือจำนวน 20,500 พันล้านดอง เมื่อสิ้นปี ค.ศ. 2006 เงินกู้เพื่อส่งแรงงานไปต่างประเทศโดยไม่  
ต้องการงานของหลักทรัพย์จำนวน 20 ล้านดอง ทำให้มียอดเงินกู้คงเหลือจำนวน 875 พันล้านดอง เงินกู้  
เพื่อการซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยมีหลักทรัพย์สินค้าประกัน มียอดเงินกู้คงเหลือ จำนวน 1,560  
พันล้านดอง และเงินกู้เพื่อการฟื้นฟูและการพัฒนาการค้าของหมู่บ้านมียอดเงินกู้คงเหลือจำนวน 13,891  
พันล้านดอง และอื่น ๆ

ประการที่ 2 ระดับเงินกู้ที่ไม่มีหลักทรัพย์จำนองที่เพิ่มสูงขึ้นและการปรับกระบวนการวิธีการ  
ปฏิบัติ และเอกสารให้เข้าใจง่ายขึ้น

\* ประธานคณะกรรมการของธนาคารเพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบทของประเทศเวียดนาม

VBARD ได้เสนอแนะและได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลในการเพิ่มระดับเงินกู้ที่ไม่มีหลักทรัพย์  
 จำนวนถึง 10 ล้านดอง สำหรับครัวเรือนเกษตร 30 ล้านดอง สำหรับครัวเรือนที่ผลิตสินค้าและทำไร่ทำ  
 นา 50 ล้านดอง สำหรับการประมงเพื่อเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลา และครัวเรือนที่เลี้ยงปลาสัตว์ที่ถูกโรคระบาด  
 เค้นจน เอกสารการกู้เงินถูกทำให้เข้าใจง่าย ดังนั้น ข้อเสนอโครงการกู้เงิน และการผลิตจะใช้เพียง  
 หน้าเดียวเท่านั้น ครัวเรือนที่ประกอบการผลิตได้รับผลประโยชน์กลับคืนจากความเชื่อถือโดยการได้รับ  
 เงินกู้กลับไปใช้อีกในสมมุติฐาน

ประการที่ 3 สร้างเงื่อนไขที่อำนวยความสะดวกแก่ครัวเรือนการเกษตรในการกู้เงิน

VBARD ได้พัฒนาเครือข่ายของธนาคาร ด้วยการมีสำนักงานสาขา 1,470 สาขา และสำนักงาน  
 ธุรกิจอีกเกือบ 600 แห่ง รวมทั้ง ธนาคารรถยนต์เคลื่อนที่ 700 คัน ด้วยเหตุนี้ ผู้กู้เงินที่แม้จะอยู่ใน  
 พื้นที่ห่างไกลก็สามารถเข้าถึงธนาคารได้ง่ายขึ้น

ประการที่ 4 อัตราการรับชำระหนี้คืน (ทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย) สูงที่สุด (มากกว่าร้อยละ 98) ซึ่ง  
 สูงกว่าธนาคารอื่น ๆ

ประการที่ 5 สำหรับวัตถุประสงค์ของการให้กู้เงินเพื่อการพัฒนาการเกษตรและการลงทุนใน  
 การลดความยากจน ธนาคารเพื่อคนยากจนได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 โดยเป็นส่วนหนึ่งของ  
 VBARD และถูกเปลี่ยนเป็นธนาคารนโยบายสังคมในปี พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นไปตามที่ได้รับการอนุมัติจาก  
 รัฐบาลโดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่ไม่แสวงหากำไรซึ่งได้ให้เงินกู้แก่ครัวเรือนคนยากจนด้วย  
 อัตราดอกเบี้ยและเงื่อนไขที่อำนวยความสะดวก รวมทั้งไม่มีการจ้างองทรัพย์สินผลสัมฤทธิ์เหล่านี้  
 บรรลุผลได้จากมาตรการทางสังคมและเศรษฐกิจหลายมาตรการ โดยการร่วมมือกับสภาพของเกษตรกร  
 ในการก่อตั้งกลุ่มออมเงินและกู้เป็นหนึ่งในมาตรการที่มี

ประสิทธิภาพ

## 2. การก่อตั้งธนาคาร

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2536 ด้วยความช่วยเหลือทางวิชาการจากธนาคารราโบ (Rabo Bank)  
 ประเทศเนเธอร์แลนด์ โครงการในการให้เงินกู้แก่ครัวเรือนการเกษตรในลักษณะของกลุ่มรับผิดชอบ  
 อย่างลูกหนี้ร่วม (เรียกว่ากลุ่มกู้เงิน) ได้เริ่มดำเนินงาน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 5-7 คนที่อยู่ใน  
 หมู่บ้านเล็ก ๆ หรือหมู่บ้านเล็ก ๆ 3 หมู่บ้านที่อยู่ในบริเวณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่จะเป็นญาติพี่น้อง  
 หรือเพื่อนฝูง และได้การยอมรับจากประชาคมที่มีคณะกรรมการของประชาชนอยู่ด้วย อย่างไรก็ตาม  
 กิจกรรมของกลุ่มมักเป็นเรื่องที่ซ้ำกันและไม่ยากลำบาก การกู้ยืมเงิน การรับชำระเงินคืนต้นเงิน และ  
 ดอกเบี้ยจะดำเนินการโดยหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้ากลุ่มบางคนกลายเป็น "ผู้อุปถัมภ์" พนักงานสินเชื่อไม่  
 ได้มาพบกับผู้กู้เงินโดยตรง หัวหน้ากลุ่มเป็นผู้เก็บรวบรวมต้นเงินและดอกเบี้ยจ่ายไว้บางส่วน หรือเก็บ  
 ค่าธรรมเนียมเพิ่ม คิดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นและอื่น ๆ ประสิทธิภาพของกลุ่มกู้เงินจึงมีจำกัด และพบกับ

ความล้มเหลวที่จะดึงดูดจำนวนของครัวเรือน ซึ่งส่งผลให้ระดับของยอดเงินกู้คงเหลือต่ำ และความ  
ต้องการเงินกู้ของคนส่วนใหญ่ในครัวเรือนการเกษตรไม่อาจบรรลุได้

เหตุผลที่สำคัญ คือ กลุ่มเหล่านั้น ขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสมล้มเหลวมีอิสระอย่างเต็มที่  
ดังนั้น กลุ่มกู้เงินจึงไม่เหมาะสมกับเขตชนบทในประเทศเวียดนาม โครงการนี้จึงใช้ได้เพียง 5-6 ปี  
เท่านั้น

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2542 จากการอนุมัตินโยบายที่ 67/TTg ของนายกรัฐมนตรี ในเรื่อง  
“นโยบายสินเชื่อของสหธนาคารเพื่อการเกษตรและการพัฒนาชนบท” โดยมีรากฐานในการเรียนรู้จาก  
กลุ่มกู้เงิน VBARD และสภาพของเกษตรกรได้ลงนามในมติการแก้ปัญหาพร้อมกัน เลขที่ 2308/NQ  
LT/1999 มตินี้ระบุว่า คู่สัญญาจะร่วมมือกันในการก่อตั้งกลุ่มออมเงิน และกู้เงินในการช่วยเหลือ  
เกี่ยวกับเงินฝากของครัวเรือนการเกษตรเช่นเดียวกับการเข้าถึงการบริการด้านการธนาคารและการกู้ยืม  
เงิน (สภาพของเกษตรกรในทุกระดับจะร่วมกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นในการบริหารจัดการกลุ่มเหล่านี้  
งบประมาณในการดำเนินงานจะถูกชดเชยจากค่าธรรมเนียมที่จ่ายโดย VBARD ตามระดับของการรับ  
ชำระดอกเบี้ยและการสนับสนุนจาก VBARD ในการประชุมและวันหยุด และอื่น ๆ VBARD ยังเป็น  
ผู้จัดการฝึกอบรมและคำสั่งในเรื่องกระบวนการวิธีปฏิบัติในการกู้เงิน และเอกสารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ  
รวมทั้งเชิญองค์กรวิชาการที่ส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้การแนะนำในเรื่องการเพาะปลูกและการปศุสัตว์  
รวมทั้งการเก็บรักษาผลผลิตทางการเกษตร และอื่น ๆ

กลุ่มออมเงินและกู้เงินได้พัฒนาในแง่ของขนาด ปริมาณ และคุณภาพภายใต้การบริหารจัดการ  
ของสหภาพของเกษตรกร การก่อตั้งการเตรียมการ การดำเนินงาน การประเมิน การให้กู้เงิน การรับ  
ชำระหนี้ และรับชำระดอกเบี้ยได้รับการดำเนินการอย่างเปิดเผยในวิถีทางของระบอบประชาธิปไตยด้วย  
ระดับความสำนึกของระบอบสังคมนิยม ดังนั้น จึงมีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การกู้เงิน และกฎระเบียบต่าง

→ ๑) ในส่วนของผู้กู้เงินหัวหน้ากลุ่ม รวมทั้งพนักงานธนาคารที่นิยม  
กลุ่มออมเงิน และกู้เงินมีกฎระเบียบที่ละเอียดในการดำเนินงานมีวิธีการสร้างความใกล้ชิด ด้วย  
การประชุมตามกำหนดเวลาผสมผสานกับการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการในเรื่องที่เกี่ยวกับ  
การเกษตร อุตสาหกรรม การประมง และโครงการขยายด้านการค้าที่ช่วยเหลือสมาชิกให้ใช้ประโยชน์  
จากเงินกู้ให้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพด้วยการประชุมประจำเดือนของหัวหน้ากลุ่ม  
ผู้นำของธนาคาร และท้องถิ่น ทำให้สามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น  
ดังนั้น จึงมีการแก้ไขปัญหาด้วยแผนการ และมาตรการที่เหมาะสม

กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มกู้เงินมีส่วนช่วยสร้างความมั่นคงในชีวิตของประชาชนในพื้นที่ชนบท  
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรม และองค์กรอื่น ๆ ในระดับต่าง ๆ ที่ช่วย  
ทำให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยในระดับฐานราก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชนบท และพื้นที่  
การเกษตร

4. การกำหนดทิศทางของธนาคาร VBARD

งานที่จะเป็นรากฐานที่สำคัญของธนาคารเพื่อการเกษตรฯ แม้ว่าจะมีการทำให้เกิดความเสมอภาคแล้วยังมีการลงทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการเกษตร และชนบทที่มีครัวเรือนการเกษตรเป็นลูกค้าที่สำคัญ การดำเนินงาน<sup>MS</sup> ให้ประสบผลสำเร็จในเรื่องที่เกี่ยวกับการเกษตรยุคใหม่ และการทำให้ชนบทมีความทันสมัยรวมถึงการผสมผสานกันระหว่างประเทศ ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ต้องเร่งการให้กู้เงินมากขึ้น และให้การบริการด้านการธนาคารแก่ครัวเรือนการเกษตรโดยตรง โดยพยายามเพิ่มเงินกู้คงเหลือต่อครัวเรือนให้ถึง 15 ล้านบาท ให้ได้ภายในหนึ่งหรือสองปี และเพิ่มเป็น 25-30 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2563 พร้อมทั้งขยายการบริการที่ก้าวหน้า อาทิเช่น บัตรเครดิต บัตรเอทีเอ็ม บัญชีหลักทรัพย์ และบัญชีเฉพาะบุคคล รวมทั้งบริการด้านการธนาคารอื่น ๆ ดังนั้น <sup>จากครัวเรือน 12 ล้าน 134</sup> อย่าน้อยที่สุดร้อยละ 70 ของครัวเรือนในพื้นที่ชนบทจะได้รับบริการจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ <sup>ภายใน</sup> ปี พ.ศ. 2563

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายข้างต้น นอกจากการพัฒนาธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ให้ไปอยู่ในกลุ่มการเงินการธนาคารที่ทันสมัย การหาคำตอบเรื่องแหล่งเงินทุน และการปรับปรุงเงื่อนไขการให้กู้เงินแล้ว รูปแบบของกลุ่มออมสิน และกู้เงินควรมีการทำให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และขยายตัวทั้งในแง่ของปริมาณ และในแง่คุณภาพที่ดีขึ้นกว่าเดิม ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ของประเทศเวียดนามกับสหภาพของเกษตรกรเริ่มมีการหารือในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงมติเลขที่ 2308/NQ LT/1999 ตามทิศทางที่กล่าวไว้ข้างต้น ในช่วง 3 ถึง 5 ปีข้างหน้า จำนวนกลุ่มฯ ต้องเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า และต้องมีกลุ่มให้ครบทุกหมู่บ้าน ภายในปี <sup>พ.ศ. 2563</sup> 2020 ในขณะเดียวกัน ธนาคารฯ ต้องออกมาตรฐานกฎข้อบังคับในการดำเนินงานของกลุ่มให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2020 543

มจร. ๑๓๖

ขอบคุณสำหรับงบประมาณที่ได้รับจาก VBARD ในอัตราค่านายหน้าร้อยละ 6 จากจำนวนดอกเบี้ยสุทธิ และการสนับสนุนด้านอื่น ๆ กลุ่มออมเงิน และกู้เงินจึงสามารถจัดการประชุม การจ่ายค่าตอบแทนให้หัวหน้ากลุ่ม การจัดตั้งกองทุนเพื่อให้รางวัลแก่ครัวเรือนที่มีผลการดำเนินงานที่ดีในการผลิต และการชำระคืน และอื่น ๆ ดังนั้น สมาชิกกลุ่มจะรู้สึกกระตือรือร้น และมีกำลังใจในการเข้าร่วมการประชุมของกลุ่มออมเงิน และกู้เงิน และของสาขาของสหภาพของเกษตรกรซึ่งประกอบด้วยกลุ่มกู้เงินต่าง ๆ อันทำให้เกิดบรรยากาศของความใกล้ชิดที่เชื่อมด้วยความสัมพันธ์ และความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันในชุมชนชนบท

### 3. ผลลัพธ์ที่ได้

1) หลังจากที่ได้มีการดำเนินงานมาได้กว่า 7 ปี รูปแบบนี้ได้พัฒนามากยิ่งขึ้นอย่างน่าตื่นเต้นเร้าใจ และมีฐานะการเงินที่มั่นคงมากขึ้น ขณะนี้มีกลุ่มทั้งสิ้น 85,425 กลุ่ม และมีสมาชิก (ครัวเรือน) 1,494,409 ราย มีจำนวนเงินกู้คงเหลือ 16,820 พันล้านดอง (ร้อยละ 16 ของยอดเงินกู้เหลือทั้งหมดของครัวเรือนการเกษตรของ VBARD) นอกจากนี้กลุ่มออมเงิน และกู้เงินยังกระตือรือร้นในการไปชักชวนสมาชิกให้ฝากเงินกับธนาคาร เงินทุนที่ระดมได้จึงมีจำนวนเกินกว่า 10,000 พันล้านดอง

กลุ่มออมเงิน และกู้เงินมีอยู่ในทุกหมู่บ้านในบางจังหวัด อาทิเช่น จังหวัด Nam Dinh Hai Duong Thanh Hoa และอื่น ๆ

2) กลุ่มออมเงิน และกู้เงินมีการดำเนินงานที่ดีในการชำระคืนหนี้สินกลุ่มจะขอขยายเวลาการชำระคืนเมื่อมีสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุสุดวิสัย นอกจากนี้ ความตระหนักรู้ในตนเองของสมาชิกวิธีการบริหารของกลุ่มยังมีผลทางบวกอันเนื่องมาจากกลุ่มดำเนินงานภายใต้การควบคุมของสหภาพของเกษตรกร ซึ่งในช่วงเวลานี้เป็นองค์กรทางการเมือง และสังคมที่สำคัญในประเทศเวียดนาม จากกรณีเครื่องถ่ายที่ขยายออกไปทั่วถึงทุกหมู่บ้าน นโยบายต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวกับการเกษตร และเกษตรกรจำเป็นต้องได้รับข้อคิดเห็นจากสหภาพของเกษตรกรส่วนกลาง ในระดับท้องถิ่น สหภาพของเกษตรกรก็มีบทบาทที่สำคัญต่อรัฐบาล ดังนั้น กลุ่มออมเงิน และกู้เงินจึงถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสาขาสหภาพของเกษตรกรที่หมู่บ้าน เพราะฉะนั้น หากมีสมาชิกคนใดฝ่าฝืนกฎระเบียบของกลุ่ม สหภาพของเกษตรกร และรัฐบาลท้องถิ่นจะได้แสดงความคิดเห็น และดำเนินมาตรการเพื่อที่จะแก้ไขเรื่องนี้

3) ยิ่งกว่านั้น ~~ขณะที่ดำเนินการที่เป็นส่วนหนึ่งของสหภาพของเกษตรกรกลุ่มออมเงิน และกู้เงิน~~ ได้ลงทุนในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหภาพ และเชื่อมสัมพันธ์กับสมาชิกอย่างใกล้ชิดมากขึ้น จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มดังกล่าวก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ทำได้จริงในการกู้ยืมเงินทุน การเรียนรู้ และการแบ่งปันเทคโนโลยีและประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจ ดังนั้น กิจกรรมของกลุ่มที่เป็นของสหภาพของเกษตรกร จะทำให้คุณภาพในการดำเนินงานของสหภาพดีขึ้น ความสัมพันธ์ในหมู่บ้านกับผู้อาศัยในชุมชนจะมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น